



11 november 2023

Jury rapport Masterthesis van Elke Dingen

Titel:

Op welke wijze kunnen kinderen uit groep 5/6 bijdragen aan het identificeren van hun eigen onderwijsbehoefte?

Een thesis die inzichtelijk is opgebouwd en helder in probleemstelling en uitwerking. Een pedagogisch geladen thesis, in die zin dat 'het gevoel de kinderen niet te bereiken' als probleem en het 'niet voldoen als leerkracht' als vertrekpunt van denken en ontwikkelen zijn ervaren.

Er is gezocht naar hoe het zoeken naar onderwijsbehoeften en het echt ontmoeten van het kind zo vorm gegeven kunnen worden dat het kind en de stem van het kind centraal kunnen staan.

Elke onderzocht hoe zij in haar groep 5/6 in gesprek met het kind, het kan uitnodigen om te formuleren waaraan hij of zij behoefte heeft als het om zijn of haar onderwijsontwikkeling gaat. Ook om te formuleren hoe je aan die behoeften tegemoet zou kunnen komen.

Zij komt zelfs tot een uitspraak: "iedereen moet zichzelf als leerling zien, ook de leraar". En: "het gaat uiteindelijk om een *leer-partnerschap*".

Het actieonderzoek leverde voor de betreffende groep 5/6 mooie resultaten op. Openingen om het kindgesprek anders vorm te geven, in ieder geval met het kind op zoek te gaan naar onderwijsbehoeften.

Elke heeft haar nieuwe aanpak onderzocht en heeft een evaluatie uitgevoerd op wat het plezierigst voor kinderen is: een op een gesprekken, groepsgesprekken of helemaal geen gesprek. Een opvallende constatering van Elke was, dat enkele kinderen aangeven een gesprek niet nodig te vinden. Zij hoeven wat hen betreft niet gehoord te worden als het om 'onderwijsbehoeften' gaat. Een signaal?

Vandaag heb ik voor het eerst niet tegen, maar met de kinderen gesproken. Ik sprak niet met hen over hoe ik wil dat zij zouden zijn, maar over hoe zij willen en kunnen zijn.
(Janusz Korczak)

Dat brengt de jury dan ook bij een kritische kanttekening. Die kanttekening betreft het gebruik van de term 'onderwijsbehoeften' en het denken en onderzoeken vanuit die term. De term 'Onderwijsbehoeften' verwijst impliciet naar een aanpak vanuit de leerkracht: 'ik wil zicht hebben op hoe ik jou in de richting krijg van door mij gewenste leerdoelen'. De term zet daarmee de leerkracht en zijn/haar opdracht centraal en niet het lerende kind en zijn vragen en noden bij het wat en hoe van leren. De moeite waard om dit aspect in een vervolgonderzoek nog eens tegen het licht te houden. Maar ook om, bij verdere implementatie van de nieuwe aanpak de terminologie nog eens te heroverwegen.

Met die heroverweging zijn we nog beter op weg in het serieus werk maken van de pedagogische turn, die start met de erkenning 'het kind is een mens'. In de thesis wordt de waarde van het gedachtengoed van Korczak (impliciet) goed zichtbaar. Daarom verdient deze thesis de eerste Korczak Studentenprijs!

Namens de jury van de Korczak Studentenprijs 2023,

.....

(dr. Barbara de Kort, voorzitter)

Vandaag heb ik voor het eerst niet tegen, maar met de kinderen gesproken. Ik sprak niet met hen over hoe ik wil dat zij zouden zijn, maar over hoe zij willen en kunnen zijn.
(Janusz Korczak)